

Zusammenfassung

Beschreibung einer Patientin, bei der sich eine extra-uterine Schwangerschaft entwickelte, die mit der Ausstossung von Skeletteilen des Foetus durch eine Fistelöffnung in der Bauchwand endete.

Summary

Description of a patient in whom extra-uterine gravidity ended bij the expulsion of skeletal parts of the fetus by a fistula through the abdominal wall.

Maart 1948

VRAAG EN ANTWOORD

Vervolg vraag No. 25.

Antwoord: De oxytocische werking van methyleenblauw. Aan het slot van het antwoord op vraag No. 25 (dit tijdschrift 1948, No. 17, blz. 1240) vroeg de redactie of een lezer misschien iets naders over de toepassing van methyleenblauw bij de partus wist mede te delen. Zes brieven kwamen binnen.

Op één na wijzen alle schrijvers op een artikel van AL. BADESCO over genoemd onderwerp in de *Presse Médicale* van 15 Nov. 1947, No. 67, blz. 780. ADESCO blijkt de eerste te zijn, die methyleenblauw als oxytocicum heeft toegepast. Zijn voorbeeld heeft bij sommige Nederlandse artsen navolging gevonden.

Zo schrijft een collega ons dat hij, na informatie bij urologen over eventuele ongewenste bijwerking van ingespoten methyleenblauw, het middel heeft toegepast bij drie primiparae. De toediening vond plaats bij 1 cm ontsluiting en regelmatige weeën. Bij 2 vrouwen vond de geboorte van een gezond kind 4 uur later reeds plaats.

BADESCO spuit bij de primipara met 2 cm ontsluiting 15 cm³ van een 3 pCt. oplossing van methyleenblauw in de spier en breekt daarna de vliezen. Hij ziet dan in 2 à 3 uren de ontsluiting volkomen worden. Soms is na enige uren nog een tweede injectie van 10 cm³ nodig.

Onder invloed van het middel zouden de samentrekkingen van de uterus regelmatig worden en zou de baarmoederhals verslappen. Als de uterus na de wee niet goed verslapt en als de vrouw dan lumbodorsale pijnen houdt, raadt BADESCO aan tevens pantopon toe te dienen.

De juiste verklaring van de wijze van werken van methyleenblauw ontbreekt volgens BADESCO nog. Hij wijst op de dubbele innervatie van de uterus — sympathisch bij het corpus, parasympathisch bij het onderste uterussegment en het collum en veronderstelt, op grond van voorlopige proeven, dat methyleenblauw invloed uitoefent op de prikkeloverdracht door acetylcholine. Deze opvatting zou overeenkomen met een door één brieveschrijver vermelde passage in SOLLMAN'S *Manual of Pharmacology* (1948, blz. 589), waarin wordt gezegd, dat kleine doses methyleenblauw in het algemeen de parasympathicus prikkelen, misschien door remming van de cholinesterase, waardoor dus de acetylcholinewerking zou worden versterkt.

BADESCO merkt verder op, dat zich, tengevolge van de contracties, in de uterus spier vrij veel melkzuur vormt, hetwelk zich, bij O₂-armoede, door onvoldoende oxydatie ophoopt, waardoor de uterus aan kracht inboet. Het redox-systeem methyleenblauw-leukomethyleenblauw zou de oxydatie van het melkzuur kunnen bevorderen. Voldoende bewijs voor de verschillende verklaringen moet echter nog worden geleverd.

REDACTIE

BOEKAANKONDIGINGEN

E. A. D. E. CARP, met medewerking van A. H. FORTANIER en T. A. KANDOU, *Psychosen op exogenen grondslag en geestelijke defecttoestanden*. 2e, herziene druk. 741 blz. SCHELTEMA en HOLKEMA's Boekhandel en Uitg. Mij N.V., Amsterdam 1947. Prijs: geb. f 26.50

Wie dit uitvoerige werk in een bespreking recht zou willen doen, zou een onbescheiden ruimte in dit *Tijdschrift* vullen. Ik beperk mij er toe op de grote volledigheid der behandeling van alle hier in aanmerking komende onderwerpen te wijzen: een algemeen inleidend hoofdstuk over desintegratie en regulatie, exogene reactievormen, insufficiëntie en deficiëntie; zeven hoofdstukken, die achtereenvolgens zich bezighouden met: geestesstoornissen op infectieus toxische grondslag; geestesstoornissen op toxische grondslag; op mechanisch-toxische grondslag; op de grondslag van involutie; zwakzinnigheid en geestelijke defecttoestanden; behandeling en verpleging van geesteszieken.

Het boek is een betrouwbare gids voor de arts, die naar aanleiding van door hem waargenomen ziektegevallen voorlichting zoekt. Hij moge echter een bestudering der algemeen gehouden Inleiding niet nalaten.

C. T. VAN VALKENBURG

A. HAGEDOORN, *De opdracht*. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar in de oogheelkunde aan de Universiteit van Amsterdam op 12 April 1948. SCHELTEMA & HOLKEMA's Boekhandel en Uitg. Mij N.V., Amsterdam 1948. Prijs: f 0.90

Spreker geeft in deze rede een kort overzicht van hetgeen de Oogheelkundige kliniek in het Wilhelmina-Gasthuis te Amsterdam onder leiding van STRAUB en ZEEMAN en hun leerlingen heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van de oogheelkunde. Hij beperkt zich niet tot de Amsterdamse oogheelkundige kliniek, doch eert ook voortrekkers als VAN DER HOEVE, BOLK en BROUWER, en buitenlandse corypheeën als FILATOV, GRANIT en DUKE-ELDER, om de voorname te noemen. Geen betere basis voor eigen werk dan eerbied voor dat van anderen.

H. WEVE

J. WESTER, *De klinische en sociale betekenis van de fractuur van het os naviculare manus*. Acad. proefschrift Amsterdam 1947 (promotor: prof. dr. I. BOEREMA). N.V. Drukkerij JACOB VAN CAMPEN, Amsterdam 1947

Op grond van een analyse van ruim 100 gevallen van deze fractuur